

การดำเนินข้อพิพาทอนุญาตตุลาการ สมาคมประกันวินาศภัยไทย

นางสาวดลหทัย ชนะนนท์

กรรมการชมรมนักกฎหมายประกันภัยยานยนต์

สัญญาการระงับข้อพิพาท

2

โดยอนุญาโตตุลาการ สมาคมประกันวินาศภัยไทย

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งปรากฏนามท้ายสัญญานี้ เพื่อตกลงระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ และให้ถือว่าสัญญานี้มีผลผูกพันบริษัทผู้เข้าร่วมลงนามอยู่ก่อนแล้ว และที่จะเข้าร่วมลงนามภายหลัง

โดยคู่สัญญาตกลงเสนอข้อพิพาททางแพ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือที่จะเกิดในอนาคตให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด

โดยข้อพิพาท ข้อขัดแย้งหรือข้อเรียกร้องใด ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างกัน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสัญญาประกันภัย และความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยระหว่างกัน อันสืบเนื่องมาจากการรับประกันภัยของทั้ง 2 ฝ่ายที่ได้รับประกันภัยไว้จากผู้เอาประกันภัยของแต่ละฝ่าย รวมทั้งปัญหาการผิดสัญญาประกันภัย การบอกเลิกสัญญาประกันภัย หรือความสมบูรณ์แห่งสัญญาประกันภัยของแต่ละฝ่าย

ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการ

3

ระงับข้อพิพาทของสำนักงานอนุญาตตุลาการ ดังนี้

1. ผู้เสนอข้อพิพาทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อเลขาธิการ พร้อมสำเนา 3 ชุด และชำระค่าธรรมเนียม (700,1000,5000) ตามทุนทรัพย์ ตามลำดับ
2. เลขาธิการตรวจสอบสำนวนเห็นว่าถูกต้องสั่งรับ พร้อมกำหนดวันนัดประชุม คู่พิพาท หากเห็นว่าไม่ถูกต้องจะสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมภายในกำหนด หากไม่ดำเนินการ อาจสั่งจำหน่ายข้อพิพาท
3. ส่งสำเนาคำเสนอข้อพิพาทให้คู่กรณี พร้อมกำหนดนัดประชุมคู่พิพาท เพื่อนัดเจรจา

ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการ

4

ระงับข้อพิพาทของสำนักงานอนุญาตตุลาการ ดังนี้

4. คู่กรณีจะยื่นคำคัดค้านภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำเสนอข้อพิพาท และจะยื่นข้อเรียกร้องแย้งมาในคำคัดค้านก็ได้ โดยถ้ามีการเรียกร้องแย้งจะต้องชำระค่าธรรมเนียมคิดตามจำนวนที่เรียกร้องแย้งด้วย หรือคู่พิพาทจะยื่นคำร้องให้เรียกคู่พิพาทร่วมก่อนตั้งอนุญาตตุลาการก็ได้
5. ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้เนื่องจากมูลเหตุแห่งข้อพิพาทนั้น มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา และอยู่ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น ก่อนการตั้งอนุญาตตุลาการ ให้เลขาธิการจำหน่ายข้อพิพาทนั้นชั่วคราว และเมื่อมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในคดีอาญาดังกล่าวแล้ว ให้เลขาธิการนัดประชุมคู่พิพาทเพื่อเจรจาตกลงประนีประนอมข้อพิพาทตามแนวคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในคดีอาญาต่อไป

การระงับข้อพิพาทจะมี 2 แนวทาง คือ

5

1. การระงับข้อพิพาท โดยการประนอมข้อพิพาท

- ▶ วันนัดประชุมคู่พิพาท นัดแรก ให้สิทธิแต่ละฝ่ายในการเลื่อนการประชุมคู่พิพาทเพื่อเจรจาได้ ฝ่ายละ 1 นัด โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม และจะมีการประนอมข้อพิพาทในวันนัดประชุมคู่พิพาท นัดที่ 3 โดยเลขาธิการจะบันทึกและทำสัญญาประนอมข้อพิพาทให้คู่พิพาท
- ▶ หรือในกรณีที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ และประสงค์จะประนอมข้อพิพาทนั้น ให้สิทธิแต่ละฝ่ายในการเลื่อนการประชุมคู่พิพาทเพื่อเจรจาได้อีก ฝ่ายละ 2 นัด โดยเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ 300 บาท โดยเลขาธิการจะบันทึกและทำสัญญาประนอมข้อพิพาทให้คู่พิพาทเช่นกัน
- ▶ ซึ่งเมื่อครบกำหนดแล้ว หากยังไม่สามารถประนอมข้อพิพาทได้ จะต้องตั้งอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดตามกระบวนการต่อไป
- ▶ การประนอมข้อพิพาทนั้น หากผิดนัดตามสัญญาประนอมข้อพิพาท อีกฝ่ายอาจยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทใหม่ เพื่อให้ชี้ขาดไปตามสัญญาได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญาประนอมข้อพิพาท

การระงับข้อพิพาทจะมี 2 แนวทาง คือ

6

2. การระงับข้อพิพาท โดยอนุญาโตตุลาการชี้ขาด

- ▶ คู่พิพาทไม่สามารถตกลงประนีประนอมข้อพิพาทได้ ให้เลขาธิการดำเนินการตั้งอนุญาโตตุลาการ 1 คน เพื่อให้พิจารณาชี้ขาดพร้อมกำหนดวันนัดพิจารณานัดแรก และมีคำสั่งให้คู่พิพาทชำระค่าธรรมเนียมการตั้งอนุญาโตตุลาการตามทุนทรัพย์ โดยชำระฝ่ายละครึ่ง (ไม่เกิน 5 ล้านบาท คิดร้อยละ 2 แต่ไม่ต่ำกว่า 2,000 บาท)
- ▶ โดยการพิจารณานัดแรก เป็นการชี้ประเด็นข้อพิพาท, กำหนดหน้าที่นำสืบ คู่พิพาทต้องยื่นพยานเอกสารต่าง ๆ ภายในนัดให้ครบ มิฉะนั้นอนุญาโตตุลาการ อาจไม่รับฟังพยานเอกสารที่ยื่นภายหลังได้ และกำหนดนัดสืบพยานตามหน้าที่นำสืบ
- ▶ ในการสืบพยาน จะเป็นการสืบพยานเอกสารหรือนำบุคคลมาสืบ หรือหากพยานบุคคลไม่สามารถมาได้ ก็สามารถขอให้อนุญาโตตุลาการ มีคำสั่งให้เดินเผชิญสืบได้ โดยอนุญาโตตุลาการ จะให้ผู้ช่วยเลขาธิการไปสืบแทนก็ได้ โดยผู้อ้างต้องนำไปและเสียค่าใช้จ่าย ตามที่อนุญาโตตุลาการมีคำสั่ง หากผู้เสนอข้อพิพาทไม่มา อาจพิจารณาจำหน่ายหรือหากคู่กรณีไม่มา อาจพิจารณาไปฝ่ายเดียวก็ได้ หรืออนุญาโตตุลาการอาจให้ผู้เชี่ยวชาญทำรายงานความเห็นเป็นหนังสือก็ได้

การระงับข้อพิพาทจะมี 2 แนวทาง คือ

7

2. การระงับข้อพิพาท โดยอนุญาโตตุลาการชี้ขาด

- ซึ่งเมื่อสืบพยานเสร็จแล้ว อนุญาโตตุลาการ จะมีคำชี้ขาดภายใน 180 วัน นับแต่วันตั้งอนุญาโตตุลาการ หากไม่ทันตามกำหนด คู่พิพาทอาจตกลงให้ขยายระยะเวลาก็ได้
- เมื่ออนุญาโตตุลาการชี้ขาดเสร็จแล้ว สำนักงานฯ จะจัดส่งสำเนาคำชี้ขาดให้คู่พิพาท ซึ่งคู่พิพาทต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาด เมื่อได้รับคำชี้ขาดโดยกำหนดตามวันที่ได้รับ ในปัจจุบันมีการเซ็นรับโดยผู้รับมอบอำนาจคู่พิพาทแต่ละฝ่าย หรือหากมีการส่งทางไปรษณีย์ จะถือว่าได้รับเอกสารตามไปรษณีย์ตอบรับ
- แต่หากคำชี้ขาดนั้น มีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย คู่พิพาทฝ่ายใดอาจร้องขอให้แก้ไขให้ถูกต้อง หรือหากจะให้ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมในประเด็นข้อสาระสำคัญที่ยังไม่ได้ชี้ขาด คู่พิพาทต้องร้องขอภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง หรือถือว่าไปถึงแล้ว
- หากคู่พิพาทไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาด คู่พิพาทอีกฝ่ายต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ศาลมีคำสั่งบังคับตามคำชี้ขาดภายใน 3 ปี นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง หรือถือว่าไปถึงแล้ว

พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

8

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาโตตุลาการโดยมิได้เสนอข้อพิพาทนั้นต่อคณะอนุญาโตตุลาการตามสัญญา คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจไม่ช้ากว่าวันยื่นคำให้การหรือภายในระยะเวลาที่มีสิทธิยื่นคำให้การตามกฎหมายให้มีคำสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ และเมื่อศาลทำการไต่สวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นโมฆะ หรือใช้บังคับไม่ได้ หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้ ก็ให้มีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสีย

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องของศาลตามวรรคหนึ่ง คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเริ่มดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการได้ หรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป และมีคำชี้ขาดในข้อพิพาทนั้นได้

พระราชบัญญัติอนุญาตไต่ตุลาการ พ.ศ. 2545

9

มาตรา ๔๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ว่าจะได้ทำขึ้นในประเทศใดให้ผูกพันคู่พิพาท และเมื่อได้มีการร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจยอมบังคับได้ตามคำชี้ขาดนั้น

มาตรา ๔๒ เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดได้เมื่อศาลได้รับคำร้องดังกล่าวให้รีบทำการไต่สวน และมีคำพิพากษาโดยพลัน

สัญญาและบันทึกข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาท

10

1. สัญญาสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์
2. บันทึกข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างบริษัทประกันภัย
3. ข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนการประกันภัยยานยนต์ระหว่างบริษัทประกันภัย แบบ MOTOR FAST -TRACK
4. สัญญาสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตามเอกสารแนบท้ายความคุ้มครองเพิ่มเติมการประกันภัยค่ารักษาพยาบาล (รย.02)

สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตาม กรรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์

11

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันวินาศภัยซึ่งปรากฏนามท้ายสัญญานี้ เพื่อตกลงสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกัน และให้ถือว่าสัญญานี้มีผลผูกพันบริษัทผู้เข้าร่วมลงนามนับแต่วันที่บริษัทดังกล่าวเข้าร่วมลงนามในสัญญานี้ ซึ่งผลผูกพันตามสัญญาดังกล่าวให้มีผลผูกพันต่อบริษัทที่เข้าร่วมลงนามอยู่ก่อนแล้ว และที่จะเข้าร่วมลงนามภายหลัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- รถยนต์ที่เอาประกันภัยไว้กับผู้เข้าร่วมสัญญาแต่ละฝ่าย ประเภทรถยนต์ ชนิด 4 ล้อทุกประเภท ทั้งนี้ไม่รวมถึงรถที่จดทะเบียน น้ำหนักรวมเกินกว่า 4 ตัน หรือที่จดทะเบียนที่นั่งเกินกว่า 20 คน รถทั้งสองประเภทดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับของสัญญานี้

สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตาม กรรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์

12

- ผู้เข้าร่วมสัญญาตกลงสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันต่อรถยนต์ ซึ่งเกิดจากการชนหรือความพยายามหลีกเลี่ยงการชน หรือเกิดจากการใช้รถ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อรถยนต์ที่เอาประกันภัยไว้กับผู้ร่วมสัญญา โดยผู้เข้าร่วมสัญญาแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบในความเสียหายของรถยนต์ที่ตนรับประกันภัยไว้ภายใต้จำนวนเงินเอาประกันภัยที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัยโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นความประมาทของฝ่ายใด โดยการสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันนี้ ให้หมายความรวมถึงการสละสิทธิเรียกร้องต่อผู้เอาประกันภัยของผู้ร่วมสัญญา และบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบต่อเหตุละเมิดดังกล่าว **เพียงเท่าที่จำนวนเงินเอาประกันภัยคุ้มครองความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ของผู้ร่วมสัญญาที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น**

บันทึกข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างบริษัท ประกันภัย

13

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันภัย ซึ่งปรากฏนามท้ายบันทึกข้อตกลงนี้ เพื่อให้การเรียกร้องและการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างบริษัทเป็นไปด้วยความรวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เอาประกันทั้งสองฝ่าย และรักษาชื่อเสียงภาพพจน์ ต่อวงการประกันภัย โดยให้ถือว่าบันทึกข้อตกลงนี้มีผลผูกพันบริษัทผู้เข้าร่วมลงนามนับแต่วันที่ บริษัทดังกล่าวเข้าร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้ ซึ่งผลผูกพันตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวให้มีผลผูกพันต่อบริษัทที่เข้าร่วมลงนามอยู่ก่อนแล้ว และที่จะเข้าร่วมลงนามภายหลัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- (ข้อ 5) การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างกัน ให้ชดใช้ตามรายการความเสียหายที่ปรากฏและรวมถึงความเสียหายที่ต่อเนื่องจากอุบัติเหตุ ตามหลักเกณฑ์ คือ ซ่อมอยู่ทั่วไป ชดใช้เต็มจำนวน 100 เปอร์เซ็นต์ หากซ่อม ณ ศูนย์บริการของตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ ให้ชดใช้ค่าแรง 80 เปอร์เซ็นต์ และค่าอะไหล่ 100 เปอร์เซ็นต์

บันทึกข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างบริษัท ประกันภัย

14

- (ข้อ 7) การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกัน ในกรณีบริษัทประกันภัยฝ่ายถูกชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์ซึ่งเอาประกันภัยไว้กับตนไม่เต็มจำนวนความเสียหาย หรือผู้เอาประกันภัยฝ่ายถูกไม่ใช้สิทธิเรียกร้องค่าซ่อมรถยนต์จากบริษัทประกันภัยของตนเอง แต่ไปใช้สิทธิเรียกร้องจากบริษัทประกันภัยฝ่ายผิด เมื่อบริษัทประกันภัยฝ่ายผิดชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์ไปเพียงใด ให้เรียกร้องค่าซ่อมดังกล่าวจากบริษัทประกันภัยฝ่ายถูกได้
- (ข้อ 8) การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามหลักสำรองจ่าย (พรบ.) หากผู้โดยสารในรถของบริษัทประกันภัยฝ่ายถูกเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลและค่าปลงศพ จากบริษัทประกันภัยฝ่ายผิดโดยตรง หรือบริษัทประกันภัยฝ่ายผิดประสงค์จะชดใช้ดังกล่าว **บริษัทประกันภัยฝ่ายผิดจะต้องตรวจสอบว่ามีการขอรับเงินดังกล่าวจากบริษัทฝ่ายถูกแล้วหรือไม่**

ข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนการประกันภัยยานยนต์

15

ระหว่างบริษัทประกันภัย แบบ MOTOR FAST -TRACK

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันภัย ซึ่งปรากฏนามท้ายบันทึกข้อตกลงนี้ เพื่อให้การเรียกร้องและการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนระหว่างบริษัทเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยหลักความสุจริตใจต่อกันอย่างยิ่ง รวมทั้งหลักความเชื่อมั่นและให้เกียรติต่อกัน โดยให้ถือว่าบันทึกข้อตกลงนี้ มีผลผูกพันบริษัทผู้เข้าร่วมลงนามนับแต่วันที่บริษัทดังกล่าวเข้าร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้ ซึ่งผลผูกพันตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวให้มีผลผูกพันต่อบริษัทที่เข้าร่วมลงนามอยู่ก่อนแล้ว และที่จะเข้าร่วมลงนามภายหลัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- จำนวนเงินที่เรียกร้อง ภาคสมัครใจ จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้องแต่ละอุบัติเหตุไม่เกิน 15,000 บาท (51 บริษัท)และ 50,000 บาท(29 บริษัท) ตามที่ลงนามท้ายข้อตกลง

ข้อตกลงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนการประกันภัยยานยนต์

16

ระหว่างบริษัทประกันภัย แบบ MOTOR FAST -TRACK

- ภาคบังคับ จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้องแต่ละอุบัติเหตุต่อผู้ประสบภัยต่อรายไม่เกินจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น
- ใช้เอกสารใบแจ้งหนี้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน และสำเนาใบเสร็จ หรือหลักฐานการรับเงินของผู้เอาประกันภัย
- โดยคู่สัญญาตกลงชดใช้เต็มจำนวนตามรายการความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงและได้จ่ายไปจริง

สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตาม เอกสารแนบท้ายความคุ้มครองเพิ่มเติมการประกันภัย ค่ารักษาพยาบาล (รย.02)

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งปรากฏนามท้ายสัญญานี้ เพื่อตกลงสละสิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลซึ่งกันและกัน รายละเอียดดังนี้

- รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถอื่น ๆ ที่มีการคุ้มครองการประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจและมีความคุ้มครองตามเอกสารแนบท้ายความคุ้มครองเพิ่มเติมการประกันภัยค่ารักษาพยาบาล(รย.02) ไว้กับผู้เข้าร่วมสัญญาแต่ละฝ่าย
- ผู้เข้าร่วมสัญญาตกลงสละสิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลซึ่งกันและกัน ในอุบัติเหตุที่ทำให้บุคคลของแต่ละฝ่ายได้รับบาดเจ็บต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล ซึ่งแต่ละฝ่ายต้องรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลตามความคุ้มครอง ภายใต้จำนวนเงินเอาประกันภัยที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ โดยไม่คำนึงว่าเป็นความประมาทของฝ่ายใด

